

26.08.2013.

Jedna od osnovnih prepreka za privlačenje investicija u FBiH je neusklađena zakonska regulativa koja propisuje različita pravila, što komplikuje proces registracija privrednih društava. Udruženje poslodavaca smatra da je rješenje u donošenju novog zakona o privrednim

društvima, jer je postojeći zastario, komplikovan, a u njega nisu ugrađene ni evropske direktive.

Jedna od osnovnih prepreka za privlačenje investicija u FBiH je neusklađena zakonska regulativa koja propisuje različita pravila, što komplikuje proces registracija privrednih društava. Udruženje poslodavaca smatra da je rješenje u donošenju novog zakona o privrednim društvima, jer je postojeći zastario, komplikovan, a u njega nisu ugrađene ni evropske direktive.

Postupak registracije firmi, odnosno privrednih društava u FBiH regulisan je Zakonom o registraciji poslovnih subjekata. Tim zakonom propisani su rokovi i dokumenti neophodni za registraciju firme. Međutim, prije usvajanja ovog zakona, odredbe vezane za rokove i dokumente su bile sadržane i u važećem Zakonu o privrednim društvima FBiH, koji propisuje različitu dokumentaciju neophodnu za postupak registracije i različite rokove.

Kako su u primjeni oba zakona, od odluke registracijskog sudije zavisi koji zakon će zakon primijeniti prilikom registracije nekog privrednog subjekta.

Zakon o privrednim društvima je zastario, a neke odredbe znatno komplikuju situaciju poslovnim subjektima, ne samo prilikom registracije firmi nego i u samom upravljanju, objašnjava Suad Suljić iz pravnog odjela firme Sisecam soda Lukavac, u kojoj vlasnički udio ima i jedna turska kompanija:

„Prilikom registracije, procedura pribavljanja registarske dokumentacije, kao što su ID broj, statistički broj i PDV broj, traje izuzetno dugo, naročito kada su u pitanju stranci koji se pojavljuju u svojstvu osnivača privrednih društava, tako da kad se radi o osnivanju privrednog društva od strane stranca kao fizičke, odnosno pravne osobe trenutno procedura traje oko 45 dana”, navodi Suljić.

Zakon o privrednim društvima FBiH reguliše pitanja upravljačke strukture u društvima. Međutim, prema važećim odredbama, nisu najjasnije ovlasti koje organi društva imaju, a i procedure prilikom imenovanja direktora su zakomplikovane, navodi Haris Muslić iz firme Coca Cola HBC:

„U Zakonu o privrednim društvima stoji da upis u sudski registar ima konstitutivni karakter. To

stvara velike pravne probleme. Naime, skupština društva kada imenuje – ili nadzorni odbor ako je d.o.o. – direktora, ta odluka samog imenovanja nema deklarativni karakter nego ona ima tek deklarativni, odnosno konstitutivni karakter kada se upiše u sudski registar. A mi znamo koliko treba vremena da se zakonski zastupnik, ovlašteno lice, član nadzornog odbora ili bilo ko upiše u sudski registar. Nekada i po dva mjeseca traje upis u sudski registar. Ono što bismo mi voljeli jeste da Zakon o privrednim društvima da mogućnost, kao što to postoji u legislativi EU, da kada skupština, kao glavni organ privrednog društva, ili nadzorni odbor donesu odluku o imenovanju zakonskog zastupnika takva odluka odmah ima i deklarativni karakter”, kaže Muslić.

Važeći Zakon o privrednim društvima u FBiH pretrpio je do sada izmjene u šest navrata, no uvođene su i neke klauzule koje su neprihvatljive, objašnjava Mladen Pandurević, predsjednik Udruženja poslodavaca FBiH:

„U sadašnjem tekstu tog zakona postoji odredba koja dozvoljava Vladi Federacije da u državnim firmama izdvoji dio imovine iz te kompanije za svoje potrebe. Primjer nesposobnosti ili loše namjere nekih od prijašnjih vlada, od koje je jedna u namjeri da nađe zgradu, odnosno prostor u zgradi Elektroprivrede donijela jedan takav zakon. Zbog kilograma mesa, zaklala je vola. Tu su problematične odredbe koje se tiču upravljanja, tako da je vlada dala sebi za pravo da određuje ko može biti u nadzornim odborima privatnih firmi. Zamislite jednog stranog ulagača koji je donio pet miliona eura u BiH i osnovao pet firmi – normalno da on želi da u svakoj firmi kroz nadzorni odbor kontroliše taj svoj novac”, kaže Pandurević.

Osim navedenog, problem za privredne subjekte predstavljaju i različita zakonska rješenja u Federaciji i RS, napominje Pandurević:

„Ja sam bio direktor firme koja je imala jednu firmu u RS. To su potpuno dva pravna sistema i morate na potpuno različite načine pristupati određenim problemima.“

Narodna skupština RS nedavno je usvojila izmjene ovog zakona kojima su mnoge procedure pojednostavljene; od registracije firmi za tri dana po uzoru na susjednu Makedoniju, do niz drugih praktičnih rješenja.

„U RS-u po Zakonu o privrednim društvima direktor može biti razriješen bez navođenja razloga

ukoliko vlasnik kapitala nije zadovoljan načinom upravljanja društva. U Federaciji takva odredba ne postoji i samim tim ograničava vlasnika kapitala”, navodi Haris Muslić.

Jednoglasno mišljenje poslodavaca je da se treba usvojiti novi zakon. Pravni stručnjaci ocjenjuju da Hrvatska i Srbija imaju daleko bolje riješeno ovo pitanje, te da bi u novi zakon svakako trebalo ugraditi i evropske direktive, koje postojeći zakon nema.

Uprkos deklarativnom opredjeljenju političara u BiH da poboljšaju uslove za privlačenje investitora, nabrojani problemi, ukoliko se ne počnu rješavati, investitorima su dovoljan argument da svoj kapital ipak ulože negdje drugo.

Izvor: www.seebiz.net.